

KARLSTADS KOMMUN

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Invånardialog ÖP 2050 - Barn och unga

Planeringsavdelningen

Karlstad växer och vi måste göra plats för fler Karlstadsbor, men kommunens yta är begränsad. Vi behöver göra plats för 20 000–30 000 nya bostäder och betydande ytor för verksamhet fram till 2050 och samtidigt behålla mark som är viktig för exempelvis rekreation. Eftersom marken är begränsad är det många intressen som konkurrerar om samma ytor, därför ska översiktsplanen ta ställning för hur marken ska användas. Dagens barn och unga kommer leva och bo i det samhälle år 2050 som vi planerar för idag, därför är deras perspektiv viktigt att ta med i arbetet med översiktsplanen.

SAMMANSTÄLLNING INVÅNARDIALOG BARN OCH UNGA

Översiktsplan Karlstad 2050

Innehåll

GENOMFÖRANDE AV DIALOGEN	3
ÖP-RÅDET PÅ MARIEBERGSSKOLAN	6
ÅRSKURSER	7
ÅRSKURS 4.....	7
ÅRSKURS 5.....	9
ÅRSKURS 6.....	11
ÅRSKURS 8.....	13
ÅRSKURS 9.....	15
JÄMFÖRELSE MELLAN ÅRSKURSERNA	18
JÄMFÖRELSE MELLAN KARLSTAD TÄTORT OCH KOMMUNENS MINDRE TÄTORTER.....	19
FORTSATT ARBETE OCH DIALOG	20

GENOMFÖRANDE AV DIALOGEN

Ett av de övergripande målen i kommunens strategiska plan innefattar att *“Vi vill öka möjligheten för Karlstadsborna att aktivt delta i samhället och känna att det finns möjligheter att kunna påverka sitt liv och vardag. Det gäller inte minst att ta tillvara barnens erfarenheter och kunskaper om det offentliga rummet”*.

Därav vill vi inspirera barn och unga att medverka i dialog gällande den fysiska planeringen i sin kommun och ge en större förståelse för att de kan vara med och påverka, och att deras åsikter och idéer är viktiga. Tillsammans planerar vi för framtiden!

SYFTE

Syftet med dialogövningarna var att få in idéer och tips på vad som är bra och vad som är mindre bra i dagsläget, och vilka aspekter barn och unga tycker att vi behöver ta hänsyn till och väga in för att skapa en ännu bättre kommun i framtiden. Den fysiska planeringen berör oss alla och därför är det viktigt att få in idéer och tankar från alla kommuninvånare. Resultatet av dialogen kommer användas i avvägningen tillsammans med andra intressen när vi arbetar fram den nya översiktsplanen.

TILLVÄGAGÅNGSÄTT

Dialogen genomfördes till stor del med digitala hjälpmedel i lärarledda situationer. Tjänstepersoner närvarande vid ett par tillfällen för att genomföra dialogen. Vi ett tillfälle deltog även politiska representanter från ÖP-rådet.

Genomförande

Inför uppstarten med dialogerna togs en film fram som grundläggande belyser vad en översiktsplan är för något, vad den innehåller och kort om det arbetet som kommunen har framför sig i utarbetandet av en ny översiktsplan. Deltagande barn och ungdomar i dialogen fick innan genomförandet titta på filmen.

Själva dialogen genomförades till stor del av klassernas lärare som blivit tilldelade information och förklarande texter med hjälpmedel för att genomföra dialogövningen. Vid ett par tillfällen besöktes klasserna av tjänstepersoner från kommunen som då genomförde dialogen. Vid ett tillfälle deltog även politiska representanter från kommunens översiktsplaneråd (ÖP-råd).

Det verktyg som användes under övning var Mentimeter. Utifrån detta samlades svaren in både i form av ordmoln och ordboxar där man kunde vara mer beskrivande i sina svar.

Deltagare

Deltagarna i denna dialog var barn och ungdomar. Eleverna som deltog gick i varierande årskurser i grundskolan. Totalt har drygt 400 barn och unga deltagit och deltagande årskurser var 4, 5, 6, 8 och 9.

För att fånga upp stora delar av kommunen tillfrågades nio olika skolor både i Karlstad tätort och i våra mindre tätorter. Deltagande skolor var

Frödingskolan, Hultsbergsskolan, Mariebergsskolan, Norrstrandsskolan, Nyeds skola, Rudsskolan, Skåreskolan, Vålbergsskolan och Västerstrandsskolan.

Mariebergsskolan och Frödingskolan har även upptagningsområde för elever i Väse respektive Vallargärdet/Ulvsby.

Frågeställningar

Det ställdes sex olika frågor till klasserna med tillhörande förklaringar som hjälp om ansvarig lärare kände ett behov av att förklara frågan ytterligare. Frågorna syftar primärt till den fysiska miljön.

- *Vad behöver du för att trivas och må bra där du bor?*
- *Vad behöver du för att trivas och må bra där du går i skolan?*
- *Vad behöver du för att trivas och må bra på din fritid?*
- *Vad tror du kommer vara viktigt i ditt liv om 30 år?*
- *Hur reser du i dag?*
- *Hur tror du att du kommer resa i framtiden?*

I denna sammanställning har fokus legat på frågeställningarna 1–4.

Detta med bakgrund av att svar som gavs på fråga 5 och 6 i princip var en angivning av alla transportslag som finns och inget tydligt resultat kunde utläsas. I fråga 1 till 4 gavs även svar kopplat till mobilitet, trafik och transport. Därför fokuserar sammanställningen på frågorna 1–4.

METOD

Mentimeter

Med hjälp av det digitala verktyget Mentimeter fick eleverna svara på ett antal frågeställningar. Vissa frågor redovisades genom ordmoln. Andra frågor redovisades genom ordboxar där svaren förväntades vara mer redogörande. Dessa svar visade sig dock vara mer kortfattade och liknande ordmolnen.

Sammanställning

En sammanställning har sedan gjorts utifrån de svar som kommit in. Alla svar kunde även exporteras i Excelfiler.

Elever som givit samma svar flera gånger på samma fråga har justerats till ett svar för att säkerställa att upprepningar inte tas med. Om vi har fått olämpliga svar har även dessa plockats bort. Varje svar har sedan i en innehållsanalys kodats och kopplas till en huvudkategori.

Denna sammanställning finns även som en Excelfil. Allt obearbetat råmaterial finns också kvar.

REFLEKTION AV DIALOGEN

Dialogen har givit oss god fingervisning kring vad barn och unga tycker är viktigt i sin närmiljö. Däremot kunde man märka att instruktioner och den informationsvideo som visades innan övningen påbörjades kan ha påverkat deras svar. Ett exempel från informationsvideon är ”linbana” som ett framtids transportmedel, detta för att ge exempel på olika kreativa lösningar

för framtiden. Just ordet ”linbana” var då något som återkom som svar vid flera tillfällen.

En mer samtalsinriktad dialog med barn och unga kan därför vara ett tillvägagångsätt under samrådet för att också få en förståelse och låta barn och ungdomar diskutera mer fritt förslaget. Vilket denna dialogmetod inte möjliggör på samma sätt. Däremot når man ut till betydligt fler individer via denna metod, vilket bedöms som en bra metod att inleda med.

Bild 1: Bilden visar en stillbild från informationsfilmen om översiktsplanarbetet. Där tas linbana upp som exempel på framtida och innovativa tankesätt avseende transportmedel. Detta avspeglades i svaren på både fråga 5 och 6 som inte behandlas i denna sammanställning.

ÖP-RÅDET PÅ MARIEBERGSSKOLAN

Översiktsplanerådet (ÖP-rådet), med representanter från de politiska partierna i kommunstyrelsen träffade elever från Mariebergsskolan den 7 november 2019. Först genomfördes en dialog med två klasser tillsammans med tjänstepersoner. Några elever fick därefter samtala och diskutera med översiktsplanerådet och berätta vad deras klass tycker är viktigt i framtidens Karlstad.

Nedan följer är en sammanfattning av ämnen som togs upp under träffen mellan översiktsplanerådet och eleverna från Mariebergsskolan.

MÖTESPLATSER OCH AKTIVITETER

Ett ämne som eleverna lyfte fram var möjligheten att kunna träffas och umgås med sina vänner och att det nödvändigtvis inte betyder att man måste åka in till stan. Det kan även ske i sitt närområde.

Aktiviteter i grönområden med möjlighet till bollspel, skate och exempelvis en restaurang eller kafé lyftes fram. Råambshovsparken var ett referensområde som togs upp.

MILJÖ OCH KLIMAT

Miljö och klimatfrågor var ett ämne som eleverna lyfte fram. Där de bland annat tog upp miljövänliga drivmedel, stads- och takodlingar och solpaneler som exempelområden för att minska miljö- och klimatavtryck.

KOLLEKTIVTRAFIK OCH MOBILITET

Det är viktigt att kunna åka från en plats till en annan, och för framtiden tror eleverna att det är av stor vikt att det är ”smidigt”, det påverkar valet av transportslag. Eleverna tror också att fler kommer vilja åka kollektivt i framtiden och därför bör det vara en prioriterad fråga.

I nuläget upplevde eleverna att det ofta är fullt på bussen, varför en ökad turtäthet med fler avgångar beskrevs som viktigt.

En annan aspekt som eleverna lyfte fram var trafiksäkerhet kring aktivitetsytor och bostadsområden. Att det ska vara tryggt för barn och ta sig mellan samt till och från skola, kompisar och aktiviteter

BOSTÄDER

Bostadsfrågan och möjligheten till mindre bostäder pratade eleverna om. Det som nämndes var studentbostäder och mindre lägenheter med en lägre hyra.

HELA KOMMUNEN

Koppling till kommunens mindre tätorter och att planera för hela kommunen lyftes fram av eleverna. Skolungdomar i högstadieålder kan exempelvis gå skolan i Karlstad tätort, men vara bosatta i eller kring någon av kommunens mindre tätorter.

Där nämndes bland annat att om det skulle byggas mer mellan de mindre tätorterna och Karlstad tätort skulle resan inte kännas lika lång, och att det skulle kunna gå fler bussar med en större turtäthet.

ÅRSKURSER

I detta avsnitt kommer deltagande årskursers svar att redovisas per årskurs. Årskurserna deltagit är årskurs 4, årskurs 5, årskurs 6, årskurs 8 och årskurs 9.

ÅRSKURS 4

Fjärdeklassare från fyra skolor har deltagit i dialogen.

Fjärdeklassarna har i större utsträckning än andra årskurser lyft fram möjligheten att kunna utföra olika typer av aktiviteter. Det kan röra sig om både traditionella och organiserade idrottsaktiviteter men även aktiviteter av mer spontan och äventyrlig karaktär, med lekytor för bland annat klättring, hopp och lek.

Svaren kring vad man behöver för att må bra där bor, där man går skolan och på sin fritid skiljer sig inte jättemycket åt, behovet av tillgången till olika aktiviteter är dominerade i alla dessa frågor. För fjärdeklassarna är det framför allt svaren om vad som är viktigt om 30 år som skiljer sig i relation till övriga frågeställningar.

Vad behöver du för trivas och må bra där du bor?

Exempel på svar:

- Lekparker
- Fotbollsplan
- Skola
- Skog
- Studsmattor
- Hinderbanor
- Affärer
- Skateparker
- Parkourpark
- Bra miljö
- Cykelställ
- Parker
- Ställen att cykla på

För att trivas och må bra där man bor är finns ett behov av olika typer av aktiviteter för fjärdeklassarna, i synnerhet **tillgången till lekparker och bollplaner.**

Även mer **äventyrlig lek** i form av klätterväggar, studsmattor, hinderbanor och parkourbanor har flera svarat.

När det gäller grönska, är det främst **skog och parker** som lyfts fram som områden som behövs där man bor.

Tillgången till **cykelvägar och busshållplatser** något som flera lyfter fram, gärna säkra i någon form med **farthinder, belysning och övergångsställen.**

Vad behöver du för trivas och må bra där du går i skolan?

Exempel på svar:

- Lekplats
- Rolig skolgård
- Tryggare miljö
- Frukträd
- Trevlig skolmiljö
- Pool
- Studsmattor
- Kiosk
- Skog
- Fotbollsplan
- Skatepark
- Gräsytor
- Fler cykelställ

I frågan om vad man behöver för att trivas där man går i skolan var det även där övervägande fler svar kopplat till olika aktiviteter. **Lekplatser och olika**

bollplaner för exempelvis fotboll och basket nämndes. Saker att kunna klättra på, **hinderbanor och skatepark** var också vanliga svar.

Bild 2: Bilden visar Vildaparken i Väse där det finns en skatepark och klättermöjligheter i en låghöjdsbana.

Ett flertal elever tog upp värden som inte nödvändigtvis behöver kopplas till den fysiska miljön. Att **skolmiljön ska vara trevlig**, att man behöver ha förstående lärare och snälla vänner.

Skog, gräsytor och olika typ av träd är exempel på behov som eleverna ser avseende grönska vid och kring skolan.

Vad behöver du för trivas och må bra på din fritid?

Exempel på svar:

- Fotbollsplan
- Badplatser
- Kafé
- Parker
- Badhus
- Skatepark
- Bio
- Pool
- Studsmatta
- Skog
- Stall
- Kulturskola

För att trivas och må bra på sin fritid har även här fokus varit på aktiviteter och platser som **fotbollsplaner, badplatser och badhus** eller **kulturskolan**. Detta är exempel på olika typer av mötesplatser där barnen både kan umgås och utföra någon form av aktivitet.

För att trivas och må bra på sin fritid svarade flera eleverna även olika typer av kommersiell service och kommersiella aktiviteter. Exempelvis **restauranger, kaféer, bio** och **Jumpyard**.

Vad tror du kommer vara viktigt i ditt liv om 30 år?

Exempel på svar:

- Hus / Eget hus
- Nära till jobbet
- Nära till affären
- Sjukhus
- Nära till skolan
- Nära till förskolan
- Skog
- Bra jobb
- Gym
- Miljön
- Bilen
- Pengar
- Bostäder

Blickar fjärdeklassarna framåt är aktiviteterna inte lika framträdande längre. Det mest vanligaste svaret på vad som är viktigt i framtiden är hus följt av jobb och affärer. **Eleverna bor gärna i ett eget hus och har nära till jobbet och affären.**

Just **närhet till olika funktioner** är något som återkommer i deras svar kring vad viktigt i framtiden. Såväl närheten till arbete, skola och förskola samt någon form av affär eller butik. Bil är det transportsätt som flest fjärdeklassare tycker är viktigt i framtiden, även om cykel och kollektivtrafik också omnämns, men i något lägre utsträckning.

ÅRSKURS 5

Två klasser från årskurs fem har deltagit i dialogen. Likt den yngre årskullen är möjligheten och tillgången till olika aktivitetsytor för bland annat lek och idrott något som är viktigt både där man bor, går i skolan och spenderar sin fritid. Eleverna ser gärna fler gröna ytor för där man kan genomföra sina aktiviteter.

Om 30 år tycker femteklassarna att miljön är viktig fråga utifrån ett framtidsperspektiv.

Vad behöver du för trivas och må bra där du bor?

Exempel på svar:

- Fin park
- Fotbollsplan
- Jumpyard
- Lekpark Enklare att resa i stan
- Kiosk
- Bo nära skolan
- Skog
- Djur
- Bo nära kompisar
- Starbucks
- Cykelbana
- Skatepark
- Ett tivoli i Karlstad

Kommersiella aktiviteter som att gå på **tivoli**, hoppa runt på **jumpyard** och kunna gå till ett **fik** eller en **kiosk** är aktiviteter som femteklassarna behöver får att trovas. **Fotbollsplaner, skatepark** och **lekparker** är också platser som är viktiga för att kunna utföra aktiviteter.

Femteklassarna vill bo nära sina kompisar och ha nära till skolan.

Elverna vill att det ska finnas grönska som en **skog, en park** eller **gräsytor** där man bor. Femteklassarna lyfter även fram att **miljön är viktig**.

Vad behöver du för trivas och må bra där du går i skolan?

Exempel på svar:

- Gräsfotbollsplan
- Klättervägg
- Cykelställ
- Gräs istället för grus och sten
- Bättre skolväg
- Bra cykelvägar
- Små studsmattor i marken

För att trivas där man går i skolan är **bollplaner, klätterväggar** och **studsmattor** några exempel som femteklassarna tycker är viktigt. Generellt är sådant som främjar olika typer av aktiviteter och lek det som anses som mest viktigt för att få en bra skolgård och trivas där man går i skolan.

Femteklassarna ser gärna **mer gröna ytor** på skolgården ”Gräs istället för grus och sten” var det några som svarade och eleverna ser gärna en **gräsfotbollsplan** och mindre asfalt på skolan.

Till och från skolan reser många elever i de deltagande klasserna med **cykel** därför är cykelställ och cykelvägar något som femteklassarna tycker behövs.

Vad behöver du för trivas och må bra på din fritid?

Exempel på svar:

- Skatepark
- Målningar på väggar och marken
- Fler butiker
- Shoppingcentrum
- Fotboll
- Studsmattor
- Jumpyard
- Tivoli
- Vänner
- Gamingställe

På sin fritid tycker några femteklassare att det borde finnas konst i staden och kommunen. Bland annat nämns att det vore trevlig med **fler målningar på väggar och marken**.

Bild 3: På bilden syns gatukonst i Haga med vy från Gubbholmen. I Karlstad finns ett flertal väggmålningar från evenemanget Artscape som var i Värmland 2017. Detta kan vara exempel på gatukonst som eleverna lyfter fram.

Sett till vilken typ av lek och vilka aktiviteter som anges som viktiga på fritiden nämns ett flertal. **Skate**, möjlighet att kunna **klättra**, spela **fotboll**, **gym för barn** och **hinderbana** för att nämna några.

Det finns en **stor bredd i vilka typer av aktiviteter** som anses som viktiga på fritiden. Utöver ovan nämnda tycker eleverna även att **stall**, **ridbanor**, **lekland**, **gamingställen** och **shoppingcenter** är funktioner och platser som viktiga för att kunna utföra aktiviteter som uppskattas av femteklassare.

Det framkom även att eleverna inte vill ha för mycket byggen runt bostadsområden samt att man tycker det är viktigt med familj och vänner på sin fritid.

Vad tror du kommer vara viktigt i ditt liv om 30 år?

Exempel på svar:

- Färgglada skolor
- Starbucks
- Tunnelbanor

- Förskola
- Hus
- Fler bostäder
- Fler mataffärer
- Bättre miljö
- Mindre utsläpp
- Fred
- Rädda jorden
- Många soptunnor
- Tillräckligt med hus

Femteklassarna uttryckte en viss **oro för framtid och miljön**. Bland annat gavs svar som bättre miljö, mindre utsläpp och rädda jorden.

Till skillnad mot svaret femteklassarna gav i frågan vad som behövs för att trivas i på sin fritid, att de inte ville se så mycket byggen i bostadsområden, ser femteklassarna ett behov av fler bostäder i framtiden. Eleverna tycker man att det **viktigt att det finns tillräckligt med hus** och att det därför ska byggas fler bostäder. De tycker också att det är viktigt att infrastrukturen utvecklas, vilket tas i uttryck med att de vill se fler broar, tunnelbanor, bilvägar, cykelvägar, gångvägar och parkeringar. Ett svar var ”*man ska kunna komma fram snabbare*”.

Möjligheten till ett **jobb** och att man **bor nära jobbet** nämns också som viktigt.

Här uttryckets även att man i framtiden är **angelägna om sina nära och kära**, man vill att föräldrarna ska må bra och ha någonstans att bo. Familj, barn och vänner nämns som viktigt för femteklassarna om 30 år.

ÅRSKURS 6

En klass från årskurs sex har deltagit i dialogen. Flera i denna årskurs har lyft fram säkerhets- och trygghetspakten. Bland annat att man vill ha lugna och trygga bostadsområden och mer gatubelysning.

Till skillnad från årskurs 4 och 5 är det inte lika mycket fokus på aktiviteter, lek och idrott bland dessa svar. Denna åldersgrupp börjar lyfta olika typer av umgängesytor där man kan hänga, träffa kompisar och umgås.

Miljö och klimat är viktiga framtidsfrågor för årskursen.

Vad behöver du för trivas och må bra där du bor?

Exempel på svar:

- Sport
- Vatten
- Natur
- Säkerhet
- Trygghet
- Mindre utsläpp
- Lekplatser för äldre barn
- Internet
- Nära till mataffären
- Rena gator

Trygghet och **säkerhet** i bostadsområdena är viktigt för att trivas och må bra där man bor, bland annat i form av **belysning**. Vidare tycker sjätteklassarna att det viktigt med **rena gator**, att det fräscht överallt och att det finns tillgång till **soptunnor**. Hur deras utemiljö ser är något som sjätteklassarna värdesätter.

Att bo med närhet till **vatten** och **natur** tycker sjätteklassarna är viktigt. Med skog, träd och gräsytor.

Vad behöver du för trivas och må bra där du går i skolan?

Exempel på svar:

- Bra skola
- High tech skola
- Trygghet
- Säkerhet
- Stor skolgård
- Soptunnor
- Skolgård med natur
- Tystnad
- Träd
- Saker att göra

I frågan om vad eleverna behöver för att trivas där de går i skolan är många svar kopplade till skolgården. **Stor skolgård, bra skolgård, skolgård med natur** och **trygg skolgård** är några exempel på svar.

Trygghet och **säkerhet** var det som flest hade svarat av sjätteklassarna.

Trivselledare, klasskompisar, saker att göra och en skön arbetsmiljö är också viktiga för att trivas och må bra i skolan.

Vad behöver du för trivas och må bra på din fritid?

Exempel på svar:

- Träna
- Trivsamma gator
- Tillgång till natur
- Säkerhet
- Trygghet
- Fritidsgårdar
- Platser att umgås med vänner på
- Sport
- Ridning
- Fotbollsplan i stan

På sin fritid tycker sjätteklassare att det behövs flera olika aktiviteter som att **träna, rida** och spela **fotboll**. **Fotbollsplaner i stan** är det någon som lyfter, en annan lyfter att man vill **kunna göra saker både när det regnar eller är jättevarmt**.

Att ha **tillgång till naturen och tänka på miljön** behövs också för att trivas och må bra på sin fritid.

För sjätteklassarna är trygghetsaspekten viktig. Som att **kunna vara på gårdar utan att vara rädd** eller ha **mer gatubelysning så det inte är så mörkt**.

Platser där det finns möjlighet att kunna **umgås med vänner** som **fritidsgårdar** nämns som ett behov.

***Bild 4:** På bilden visas Sjösala fritidsgård i Vålberg. Ett av sjätteklassarnas behov för att trivas och må bra på sin fritid är att ha platser att hänga och umgås på. Fritidsgårdar nämns som en sådan plats.*

Vad tror du kommer vara viktigt i ditt liv om 30 år?

Exempel på svar:

- Bra plats att leva på
- Att staden är modern
- Att det finns olika bostäder
- Klimatet
- Natur
- Rädda miljön
- Säkerhet
- Jobb

Om 30 år tycker sjätteklassarna att det viktigt att Karlstad är **en modern stad** där det finns **olika bostäder** och som är en **bra plats att leva på**.

Att det finns **jobbmöjligheter i staden** är viktigt och **att man får säga vad man tycker i olika frågor. Fungerande kommunikationer** viktigt och **att kommunen ska göra det enklare att köra elbil**. Andra transportslag som **buss** och gång- och cykelvägar nämns också.

Att **klimatet** och **naturen** fungerar är viktigt för sjätteklassare ur ett framtidsperspektiv. Svar som **mindre utsläpp, miljöförbättring, rädda miljön** och **hjälpa naturen** är exempel på det.

ÅRSKURS 8

Åttondeklassare från fyra olika skolor deltog i dialogen. Åttondeklassarnas svarar visar på att de närmar sig en ålder där man blir allt mer självständig och rör sig över ett större områden. Bättre busstider, fler busshållplatser, cykelvägar och modpedparkeringar är viktiga för årskullen för att de kunna rör sig mellan platser. Tillgången till grönområden lyfts också fram.

Mötesplatser och hängtytor i olika former för att umgås och träffa vänner är också något som åttondeklassarna värdesätter och ser som ett behov.

Vad behöver du för trivas och må bra där du bor?

Exempel på svar:

- Affärer
- Natur
- Skog
- Grönområden
- Trygghet
- Busshållplatser
- Bra busstider
- Fritidsgård
- Fotbollsplan
- Broar
- Mer stad
- Restauranger
- Parker
- Cykelvägar
- Bättre lekparker

Att kunna förflytta sig är behov oss åttondeklassarna. Att bo **nära busshållplatsen**, att det finns **fler busshållplatser** och **bättre busstider** är vanliga svar. Bättre vägar, cykelvägar och gångvägar lyfts även fram.

Fotbollsplaner, sporthallar och **lekplatser** nämns som behov för att kunna utföra lek, idrott och aktiviteter nära där man bor.

Tillgång till olika butiker som klädaffärer och mataffärer är viktigt. Även att det är nära till snabbmatsrestauranger som Mc Donalds.

Naturen med **skog** och **grönområden som parker** tycker eleverna är viktigt att det finns där man bor, liksom olika typer av **mötesplatser**, bänkar och sittplatser där man kan **sitta och umgås med vänner**.

Vad behöver du för trivas och må bra där du går i skolan?

Exempel på svar:

- Fina byggnader
- Affär nära
- Busshållplats
- Mopedparkering
- Fotbollsplan
- Mer grönt
- Buss
- Sittplatser
- Bättre skolgård
- Platser för aktiviteter

För att ta sig till och från skolan tycker eleverna att det viktigt med kommunikationen dit, främst genom **bra busstider och busshållplatser**. Men alla åker inte buss till skolan vilket innebär att flera elever tycker det är viktigt med **mopedparkeringar** och **cykelställ** vid skolan samt bra **cykelvägar** dit. Cykelvägar är inte bara ett behov i Karlstad tätort utan även i de mindre tätorterna och in till Karlstad tätort.

Kopplat till skolgården tycker eleverna att det viktigt att det finns **plats för olika aktiviteter** som exempelvis fotboll, basket och pingisbord. De ser även ett behov av att det är fräscht och finns öppna ytor. **Grönska med träd och växter uppskattas** samt lite mer **avskilda och lugna platser** eller uteplatser dit man gå och sitta ner.

I nära anslutning till skolan vill man bland annat ha snabbmatsrestauranger och affärer.

Vad behöver du för trivas och må bra på din fritid?

Exempel på svar:

- Platser att hänga på
- Fotbollsplaner
- Parker
- Cykelvägar
- Fritidsgård
- Bussar som går ofta
- Sporthall
- Belysning

Åttondeklassarna uttrycker behov av att det finns **platser där de kan hänga och umgås**. **Platser där man kan grilla** och **fritidsgårdar** är exempel på vad åttondeklassarna svarat.

Det är viktigt med aktiviteter som **dans, fotboll, gymnastik** och **innebandy**. De lyfter även andra aktiviteter som **Gokart, E-sport** och **Paintboll**. Vilket visar att det finns bredd i vad ungdomarna vill göra på sin fritid.

Busstider, turtätheten och möjligheten att kunna åka buss till stan, aktiviteter och vänner är också ett behov.

Vad tror du kommer vara viktigt i ditt liv om 30 år?

Exempel på svar:

- Kunna bo på landet
- Broar
- Nybyggda hus
- Köpcentrum
- Miljön
- Bilar
- Jobb
- Skogen
- Tryggt
- Bra skolor
- Familjen

Åttondeklassarna har ett fokus på **hela kommunen** vilket bland annat syns i att de vill kunna bo både i stan och på landet, ha fler mataffären i alla kommunens områden, inklusive landsbygden.

Eleverna vill se **fler bostäder**, hus och radhus samtidigt som det är **nära till det mesta**. Natur, vatten, sjukvård, affärer och skola.

Framkomlighet är ett område som åttondeklassarna tycker är viktigt. De har förslag på **fler filer på E18, bättre vägar, fler busslinjer utanför staden** och nära förskolor och skolor.

För vissa är billigt drivmedel och **bilen viktig** i framtiden, för andra är det viktigt med en **prioriterad väg för buss och cykel**, ”så det lönar sig att välja miljövänliga alternativ”.

Miljö och klimat är en framtidsfråga som många tycker är viktig.

ÅRSKURS 9

Två klasser från årskurs nio deltog i dialogen från två olika skolor. Likt årskurs åtta är busstider, fler busshållplatser och mopedparkeringar behov hos årskursen.

Eleverna har gärna nära till konsumtionsbaserade aktiviteter som snabbmatsrestauranger, exempelvis Mc Donalds eller Burger King. De gärna även nära till affärer och köpcenter.

Platser där man kan träffas och umgås med sina vänner tycker niondeklassarna behövs vilket även det liknar är ett behov som är likt årskurs åtta.

Vad behöver du för trivas och må bra där du bor?

Exempel på svar:

- Snabbmatsrestauranger
- Klädbutiker
- Starbucks
- Högre byggnader
- Eget hus
- Avstånd mellan husen
- Mataffärer
- Skog
- Biltema
- Utebelysning
- Bussar som går ofta
- Danslokal
- Affärer i Kronoparken C

Niondeklassarna visar på ett behov av att närhet till **konsumtionsbaserade aktiviteter**. **Snabbmatsrestauranger, kaféer, köpcenter** och **klädkedjor** är exempel på kommersiell service där man bor. Att ha affärer i sitt närområde lyfts också fram där Kronoparken C är ett exempel.

Preferenserna för hur man trivs att bo är olika mellan eleverna. Någon vill gärna **bo själv utan andra hus** i närheten, någon annan med **långa avstånd mellan husen** och någon vill att det finnas fler **högre byggnader**.

Bussar som går ofta och **bra bussförbindelser** nämns som ett behov. **Elsparkeyklar, väderskyddade mopedparkeringar** nämns även som behov där man bor.

Uteplatser och **ställen att kunna hänga på med sina vänner** vill niondeklassarna också ha i närheten av där de bor.

Bild 5: På bilden visas två bussar vid en korsning. Hög turtäthet och bra bussförbindelser tycker ungdomarna behövs för att trivas och må bra där man bor.

Vad behöver du för trivas och må bra där du går i skolan?

Exempel på svar:

- Fotbollsplan
- Basketplan
- Gym
- Bo nära skolan
- Nära affär
- Träd
- Mopedparkering med tak
- Busshållplats nära skolan
- Trevligare uteplats

Aktiviteter som **fotboll** och **basket** behövs för att trivas där man går i skolan. Eleverna uttrycker ett behov av att ha en **bra skolgård** där det finns **träd**, **sittplatser** och **uteplatser med tak**.

Niondeklassarna tar sig till och från skolan själva, därför tycker de att **busshållplatser nära skolan** och **väderskyddade mopedparkeringen** behövs. Busstiderna får gärna vara anpassade efter skoltiderna. Att bo nära skolan är något som eleverna gärna gör.

Att ha nära till **snabbmatställen**, **kaféer** och **butiker** från skolan uttrycks också som önskvärt.

Vad behöver du för trivas och må bra på din fritid?

Exempel på svar:

- Spela dator
- Fler affärer på landsbygden
- Trygghet
- Billigare drivmedel
- Tätare busstrafik
- Spela musik
- Någonstans att hänga
- Fritidsgård
- Bollsporter

För att trivas och må bra på sin fritid behöver niondeklassarna kunna **spela tv-och datorspel**, ha någonstans att **spela musik** och olika **bollsporter**. De ser gärna **tätare busstrafik** och möjligheten att **ta bussen till aktiviteter**.

En fritidsgård med flera aktiviteter säger eleverna behövs.

Billigare drivmedel, närhet till **bensinstationer** och **mataffärer** är också ett behov. Närheten till service gäller såväl i stan som i våra mindre tätorter.

Trygghet tycker ungdomarna också behövs för att trivas och må bra, de vill att det ska vara **drogfritt** och finnas poliser.

Vad tror du kommer vara viktigt i ditt liv om 30 år?

Exempel på svar

- Parklek
- Nära till affären
- Billigare drivmedel
- Lekplatser
- Nära till skolan
- Bra busstrafik
- Eget hus
- Mer bilar
- Högre byggnader

Att bo nära service och olika funktioner tror niondeklassarna kommer vara viktigt om 30 år. Att bo nära affären, skolan, jobbet och gymmet är exempel på det ungdomarna vill ha en närhet till.

Niondeklassarna tänker också på **framtidens barn** och nämner att **parklekar, lekplatser, nya skolor och fritidsgårdar** är viktigt om 30 år.

Skogen med **skogspromenader**, besöka **stranden** och **parker** är exempel på platser som kan kopplas till friluftsliv. Att **kunna äga skog** nämns även det som viktigt ur ett framtidsperspektiv.

Hur ungdomarna ser på framtidens mobilitet och vad niondeklassarna tycker är viktigt kopplat det är varierat. Ha en **egen bil**, att det **finns fler bilar** och att det **billigt med drivmedel** nämns om viktigt av vissa. Andra tycker **att inte ska finnas så mycket vägar** och att det viktigt med **bra busstrafik**.

Möjligheten att kunna få ett arbete är viktigt. Det ska vara **lätt att få jobb**, det ska **finnas många jobb** och det ska finnas **bra jobb**.

Någon tycker också att det är viktigt att det som ungdomar vill idag blir verklighet.

JÄMFÖRELSE MELLAN ÅRSKURSERNA

I detta avsnitt redovisas jämförelser av de olika årskursernas svar där det går att identifiera likheter och skillnader.

AKTIVITETER, LEK OCH IDROTT

De yngre årskurserna har i större utsträckning uttryckt ett behov av att kunna utföra flera olika typer av aktiviteter. Det kan röra sig om traditionella och organiserade idrottsaktiviteter som fotboll, innebandy, dans eller ridning med flera. Vilket innebär ett behov av ytor för bland annat stall, bollplaner och idrotts- och gymnastikhallar. De tycker även aktiviteter av mer spontan karaktär är viktigt som inrymmer bland annat klättring, studsmattor, skate och lek. Lekplatser, parkour- och hinderbanor och olika bollplaner är exempel på det funktioner och ytor som behövs för mer spontana aktiviteter.

Bland de yngre barnen var det även tydligare att man gärna ser mer gröna ytor i och kring skolan. Detta var inte lika framträdande hos de äldre högstadieeleverna, även om några svar bland dessa även lyfte fram vikten av grönska vid skolan.

HÄNGYTOR OCH PLATSER FÖR ATT UMGÅS

Om lekytor för olika aktiviteter var ett behov som de yngre årskurserna såg som viktigt, är möjligheten att umgås med vänner ett behov hos de äldre årskurserna. Från sjätte klass och uppåt är umgängesytor och platser där man kan träffas och "hänga" något som efterfrågas. Både i form av fritidsgårdar och andra typer av mötesplatser. Vid skolan kan det röra sig om väderskyddade bänkar och sittplatser där man sitta om umgås som exempel. Utanför skolområdet ser man gärna också någon form av uteplats där de tillåts att hänga. Behovet av fritidsgårdar lyfts även fram.

MOBILITET

Mellanstadieeleverna tycker att buss och cykel är viktigt för att ta sig till skolan. Högstadieeleverna tycker att bra bussförbindelser och hög turtäthet är viktigt både för att ta sig till och från skolan, men även som transportmedel på sin fritid för att kunna ta sig till aktiviteter och vänner. Mopedparkeringar och priset på drivmedel var något som endast ungdomarna i högstadiet lyfte fram.

MILJÖ OCH KLIMAT

Genomgående för alla årskurser var att klimat och miljö är något som man tycker är viktigt, men det märktes tydligast bland mellanstadieeleverna som tyckte detta var en viktig fråga. Det rörde sig både att minska utsläpp och klimatpåverkan som att vidhålla en ren och fin naturmiljö.

NÄRA TILL ALLT

Alla årskurser har gärna nära till det mesta. Olika typer av service som restauranger och affärer, idrott- och aktivitetsytor, skolan och naturområden. Det behovet tyckts inte skilja årskurserna åt. Däremot uttryckte de äldre eleverna att de gärna har nära till någon konsumtionsbaserad aktivitet, som att gå bio, kunna gå och shoppa, sitta på kafé, Mc Donalds eller Burger King.

JÄMFÖRELSER MELLAN KARLSTAD TÄTORT OCH KOMMUNENS MINDRE TÄTORTER

I detta avsnitt redovisas reflektioner kring vilka likheter och skillnader det finns bland barn och ungas behov beroende på om de bor i Karlstads tätort eller i någon av kommunens mindre tätorter.

LIKHETER

Det finns flera stora likheter i svaren som deltagande barn och unga har givit, oberoende av om man går i skolan eller bor i Karlstad tätort eller i någon av kommunens mindre tätorter.

Nära till allt

Likheter finns bland annat i att man vill bo nära skolan, aktiviteter samt affärer och olika typer av service, både kommersiell och offentlig.

Behov av enkelt kunna resa från A till B

Mobilitet och möjligheten att kunna ta sig från en plats till en annan är också viktig oavsett bostadsort. Exempel på ett enkelt sätt åka till skolan, aktiviteter och vänner.

Aktivitetsytor och platser att umgås på

Det finns likheter i vilka typer av aktiviteter som man ser ett behov av och vilka typer lektytor som är viktiga. För yngre i alla kommunens tätorter lyfts exempelvis bollplaner, lekplatser och hinderbanor fram även aktiviteter kopplade till någon form av idrottshall som innebandy eller dans.

Elever som går i de äldre årskurserna oavsett bostadsort ser ett behov av hängtytor och mötesplatser där de kan umgås med vänner.

Grönska på skolan

En likhet mellan alla tätorterna i kommunen är att barn och unga ser ett behov av mer grönska kopplat till sin skolmiljö och skolgård.

SKILLNADER

Likheterna är större än skillnaderna när det gäller behoven som framkommit av denna dialog. Men viss skillnad går att skönja när det kommer till kollektivtrafiken.

Bussarnas turtäthet respektive närheten till busshållplatsen

En skillnad är att elever från de mindre tätorterna i större utsträckning lyfter behovet av bussar som går oftare eller att fler bussar behövs, alltså en högre turtäthet. Elever från de mindre tätorterna belyser även kopplingen in till Karlstad tätort som viktig. Att kunna ta sig in till Karlstad med snabba transporter och snabba vägar ses som ett behov.

Elever som bor och går i skolorna i Karlstad tätort har i större utsträckning betonat avståndet eller tillgången till bussen och busshållplatserna. Det är alltså större fokus på närheten till busshållplatsen och inte på att bussens tider eller turtäthet.

FORTSATT ARBETE OCH DIALOG

BARNKONVENTIONEN

Den 1 januari 2020 trädde lagen (2018:1197) om FN:s konvention om barnets rättigheter i kraft. En inkorporering av barnkonventionen i svensk lagstiftning bidrar till att synliggöra barnets rättigheter och skapar en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet. Enligt artikel 12 i FN:s konvention om barnets rättigheter har varje barn rätt till delaktighet och inflytande i alla frågor som rör barnet. Fysisk planering är en fråga rör barnen och deras livsmiljö och där barnperspektivet är viktigt att beakta.

Karlstads kommun har påbörjat ett arbete med utbildningar inom barnrätt. Dels en grundutbildning i barnkonventionen och en mer verksamhetsanpassad utbildning som hålls under hösten 2020.

FORTSATT ARBETE OCH DIALOG UNDER SAMRÅDET

Denna första dialog har givit oss en god fingervisning kring vad barn och unga tycker är viktigt i sin närmiljö. Resultatet användas bland annat i kommunens arbete med att ta fram planeringsunderlag till översiktsplanen och i framtagandet av samrådshandlingen till översiktsplan.

Barnens perspektiv är viktigt och en fortsatt dialog med barn och unga sker i samband med att översiktsplanen går ut på samråd.

Bild 6: På bilden visas Nyeds skola i Molkom.